

PREFAȚĂ

la ediția a IV-a, revăzută și adăugită

Recenta ediție, față de cele anterioare, aduce un plus de cunoaștere în ceea ce privește preocupările pe care le-a avut conducerea Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație (ANIMMC) reprezentată de Eugen Ovidiu CHIROVICI, în calitate de președinte și a subsemnatului în calitate de vicepreședinte.

Analizând existența unor dificultăți cu care se confruntă cea mai mare parte a IMM-urilor, conducerea ANIMMC și-a propus să susțină aceste întreprinderi prin elaborarea unor ghiduri care să le îndrume activitatea și să ofere soluții pentru corectarea disfuncțiilor existente în managementul acestora. Extinderea dialogului social a permis identificarea vulnerabilităților mediului de afaceri pe care le-au sesizat partenerii sociali (patronate, asociații profesionale, sindicate, Camerele de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București ș.a.) și pe care ANIMMC le-a corectat prin inițierea de reglementări.

Ghidurile și alte publicații editate de ANIMMC cu sprijinul partenerilor sociali și specialiștii în domeniul economic au reprezentat instrumente de lucru cu rolul de îndrumare în înființare și dezvoltarea firmelor precum și pregătirea acestora pentru integrarea cât mai eficientă pe piața muncii a U.E.

Un accent deosebit s-a pus pe componenta de cercetare-dezvoltare-inovare /CDI) cu scopul de a dezvolta un mediu de afaceri inovativ. În România anilor 2003-2005 valorificarea rezultatelor CDI se realiza într-un procent de maxim 4%! Acest aspect nu a scăpat atenției conducerii ANIMMC și ca urmare aceasta a elaborat un proiect de strategie de dezvoltare a mediului de afaceri inovativ. Din păcate, această strategie nu s-a finalizat oprindu-se la încheierea protocoalelor cu: Ministerul Educației și Cercetării (MEdC), Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) și Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA).

În sprijinul dezvoltării mediului de afaceri inovativ în formare, conducerea ANIMMC a coordonat elaborarea lucrării „PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

ÎN ACTIVITATEA ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII (Editura GLOBAL, București, 2004. Anexa 4).

Volumul cuprinde atât lucrările in extenso care s-au prezentat rezumativ la Simpozionul cu tema „PROPRIETATEA INTELECTUALĂ ÎN SPIJINUL DEZVOLTĂRII ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA”, organizat cu ocazia aniversării în țara noastră a Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale în data de 26 aprilie 2004, cât și majoritatea legislației românești referitoare la aspecte specifice proprietății intelectuale.

Cu prilejul acestui Simpozion, s-au prezentat și discutat următoarele referate științifice:

- *„Proprietatea intelectuală în relație cu specificul creativității științifice și tehnice desfășurate în perioada de tranziție din România”*, autor Conf. univ. dr. ing. ec. Gabriel NASTASE, Vicepreședinte al ANIMMC;

- *„Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale și sprijinul acordat prin Divizia de întreprinderi Mici și Mijlocii a acesteia, pentru implementarea proprietății intelectuale în dezvoltarea economică a IMM-urilor din România”* autori: dr. Bogdan DUMITRACHE, Secretar general al ANIMMC și Dipl. ing. Florin CIOLACU, Secretar I de Ambasadă la Misiunea Permanentă a României pe lângă ONU și alte organisme internaționale de la Geneva;

- *„Principalele caracteristici, principii și obiective ale diversității proprietății intelectuale și impactul acesteia asupra dezvoltării economice durabile a IMM-urilor, în condițiile specifice ale societății cunoașterii”*, autori: Acad. prof. univ. dr. ing. ec. Alexandru BOGDAN, Consilier al Președintelui ANIMMC și Dipl. ing. Denis Laurențiu DIACONESCU, Expert la Centrul de Formare și Management pentru Comerț (C.F.M.C.) al ANIMMC;

- *„Specificul evaluării creativității tehnico-științifice în cadrul Saloanelor Internaționale de invenții de la Geneva și Bruxelles; rezultate obținute de către IMM-urile inovative românești”*, autor dr. ing. biolog Radu IORDĂCHEL, Șeful Secretariatului Permanent al Centrului Balcanic de Colaborare pentru întreprinderi Mici și Mijlocii al ANIMMC;

- *„Locul și rolul proprietății intelectuale în asigurarea competitivității și calității produselor și serviciilor realizate de IMM-uri în cadrul incubatoarelor de afaceri organizate de-a lungul anilor în România”*, autori: dr. ing. Ioan PIȚURESCU, Vicepreședinte al CCIPMMR și Ana Maria ONU, Director al Institutului Național pentru întreprinderi Mici și Mijlocii.

De asemenea, la acest Simpozion s-a organizat în condiții foarte bune, sub coordonarea *dr. ing. biolog Radu IORDĂCHEL (membru în juriile internaționale de inventică și delegatul pentru România pe lângă Saloanele Internaționale de Inventică), o Expoziție de brevete acordate de OSIM, realizate și/sau aplicate de IMM-uri inovative din România și medaliat la Saloanele Internaționale de Inventică de la Geneva și Bruxelles.* În perioada 31 martie - 4 aprilie 2004 (**Palexpo** din Geneva), subsemnatul a participat oficial în fruntea unei delegații care a reprezentat ANIMMC la cel de-al **32-lea Salon Internațional de Invenții, de Tehnici și Produse noi.** În intervalul precizat, delegația ANIMMC a avut de îndeplinit prin mandat guvernamental mai multe obiective științifice și tehnice la nivel internațional, pentru îndeplinirea cărora s-a primit înainte, în timpul și după durata deplasării propriu-zise, un sprijin foarte competent și permanent din partea întregului personal de specialitate al *Misiunii Permanente a României pe lângă ONU și alte organisme internaționale de la Geneva*, cu o evidențiere nominală specială pentru Excelența Sa Domnul Ambasador Doru COSTEA, pentru Domnul Florin CIOLACU și Doamna Gabriela CONSTANTINESCU, ambii Secretari I de Ambasadă.

Considerăm că este bine să reamintim faptul că recent, respectiv în anul 2001, România a reușit performanța deosebită de a se clasa pe primul loc ca număr de medalii obținute la prestigioasele Saloane Internaționale de Invenții de la Geneva și de la Bruxelles, unde la cea de a 50-lea ediție a acestuia, doamna Prof. univ. dr. dr. h.c. Maria CALOIANU, *referent științific al acestui volum*, a obținut prima dată pentru România și până în prezent singura dată, „*Marele Premiu*”, ceea ce confirmă în mod indubitabil, profunzimea și vitalitatea școlii românești de inventică. Prezența inventicii românești la Saloanele Internaționale de la Geneva, Bruxelles și București din ultimii ani, a fost și este asigurată de către „*Asociația Română pentru Științele Vieții - Probios*”, organizație neguvernamentală, care este membră a Federației Internaționale a Asociațiilor de Inventatori (IFIA - cu sediul la Geneva), are ca membri fondatori personalități de prestigiu ale vieții noastre științifice și tehnice. Se cuvine să remarcăm ponderea favorabilă a celor care au obținut de-a lungul anilor medalii, acestea provenind din sfera întreprinderilor Mici și Mijlocii Inovative, fapt care demonstrează valoarea profesională a acestora.

La acest Simpozion, conform programului, a avut loc și lansarea ediției a III-a a cărții cu titlul „*PROPRIETATEA INTELECTUALĂ ÎN ACTIVITATEA IMM-urilor*”. După cum se precizează la paginile 3 și 14 ale acestei cărți, lista de autori, coautori și colaboratori cuprinde specialiști recunoscuți din cadrul Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (ANIMMC), care au realizat cu profesionalism ediția a III-a a acestei cărți, pornind de la cele două ediții anterioare ale broșurii-ghid, elaborate de ANIMMC în colaborare cu Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), Oficiului Român pentru Drepturi de Autor și Ministerului Educației și Cercetării, precum și specialiști din *Comitetul Consultativ pentru Dezvoltarea întreprinderilor Mici și Mijlocii (CCDIMM)* și din Secretariatul Tehnic de Coordonare a parteneriatelor încheiate de ANIMMC cu reprezentanți ai organismelor guvernamentale și neguvernamentale implicate în activitatea întreprinderilor mici și mijlocii, care au sprijinit cu deosebită competență redactarea diferitelor capitole referitoare la impactul proprietății intelectuale asupra nivelului cantitativ și calitativ al activităților IMM-urilor.

În anul 2004 au fost lansate, la Geneva, la Palatul Națiunilor, cu ocazia Forumului internațional *Best Practices in the Entrepreneurship in Transition Countries: The Romanian and Slovak Experiences* și a întâlnirii experților cu tema *Good Governance for SMEs*, care s-au desfășurat între 31 martie - 2 aprilie 2004, următoarele trei lucrări publicate în limba engleză și elaborate de specialiști cunoscuți, majoritatea din cadrul Agenției Naționale pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie:

- „*ENTREPRENEURSHIP AND SMALL AND MEDIUM - SIZE ENTERPRISES THE ROMANIAN EXPERIENCE*”;

- „*BEST PRACTICE IN THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP AND SMEs IN COUNTRIES IN TRANSITION THE ROMANIAN EXPERIENCE - UNCTAD/EMPRETEC PROGRAME FOR ROMANIA*;

- „*OVERVIEW OF THE SME SECTOR IN ROMANIA 2002*.”

Toate aceste trei lucrări au fost bine apreciate la nivel internațional, ceea ce dovedește, atât prin conținutul lor, cât și prin forma de tehnoredactare computerizată, cu imagini color adecvate, faptul că există un interes real pentru cunoașterea specificului întreprinderilor mici și mijlocii din țara noastră în contextul aderării la Uniunea Europeană și al globalizării economice.

În mod concret, această carte cu titlul „*BAZELE DEZVOLTĂRII ECONOMICE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII ÎN ROMÂNIA*”, cuprinde într-o nouă sistematizare, majoritatea textelor din primele două lucrări menționate, care au fost publicate în limba engleză (Editura GLOBAL, București, 2004, ISBN 973-8637-5-8 și respectiv ISBN 973-8637-6-6; Anexa 5) și coordonate de către subsemnatul. Astfel principalele baze pentru dezvoltarea economică a întreprinderilor mici și mijlocii sunt sistematizate în prezenta curte în următoarele patru părți și anume:

- a) *Bazele instituționale și strategice* (cuprinzând aspecte actuale și de perspectivă ale atribuțiilor Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, parteneriatele încheiate cu reprezentanții de la nivel național ai patronatelor și ai altor organisme guvernamentale și neguvernamentale care contribuie la elaborarea și implementarea strategiei naționale a dezvoltării IMM-urilor, precum și a strategiilor sectoriale).
- b) *Bazele științifice și tehnice* (cuprinzând sublinierea locului și rolului cercetării științifice și dezvoltării tehnologice în organizarea și funcționarea performantă a centrelor incubatoare de afaceri, a parcurilor științifice, tehnologice și industriale).
- c) *Bazele financiare și sociale* (cuprinzând prezentarea diferitelor modalități pentru finanțarea adecvată a IMM-urilor din țara noastră, cu precizarea principalelor programe naționale multianuale de finanțare, inclusiv nerambursabilă, pentru creșterea competitivității produselor românești la standarde internaționale de calitate).
- d) *Bazele manageriale și antreprenoriale* (cuprinzând principalele aspecte ale managementului performant și marketingului eficient, în relație directă cu dezvoltarea culturii antreprenoriale și perfecționarea continuă a pregătirii profesionale prin asistență tehnică și consultanță de specialitate, calificate și acreditate prin reglementări corespunzătoare).

Lansarea acestei cărți s-a făcut în perioada 22 aprilie - 13 mai 2004, cu ocazia întâlnirilor de lucru organizate în profil teritorial (la Slatina, Alba Iulia, Cluj-Napoca, Ploiești, Roman, Timișoara și Galați) de Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie, prin programul PHARE de asistență tehnică, în colaborare cu OSIM, ORDA, RENAR, Bănci reprezentative și

Camerele de Comerț și Industrie județene, în șapte Regiuni Economice de Dezvoltare ale României.

În strategia guvernamentală pentru dezvoltarea IMM-urilor în perioada 2004-2008, elaborată de specialiștii ANIMMC în colaborare cu partenerii sociali de dialog social, s-a stabilit ca prioritate tema Promovarea culturii antreprenoriale și ca urmare s-a editat lucrarea CULTURA ANTREPRENORILOR DIN PERSPECTIVA PROGRAMULUI UNCTAD/EMPRETEC-ROMÂNIA (Editura GLOBAL, București, 2004, ISBN 973-86251-5-7, Anexa 6) (Figura 1).

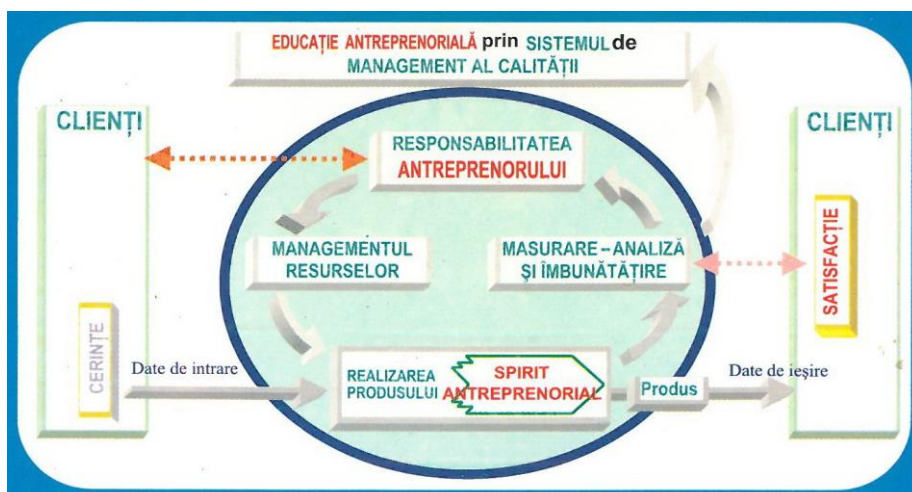

Figura nr. 1 – Educație antreprenorială prin sistemul de management al calității

Am reținut pentru această ediție, a IV-a, prefața și introducerea lucrării mai sus menționate pe care a scris-o Eugen Ovidiu CHIROVICI, respectiv prof. univ. dr. ing. ec. dr. h.c. Alexandru T. BOGDAN, membru corespondent al Academiei Române.

„S-a constatat, în general, o primire corespunzătoare a apariției celor două cărți elaborate în ultimele luni de către un harnic colectiv de angajați ai Agenției Naționale pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație, în colaborare cu specialiști recunoscuți din structuri publice și private, care participă împreună la activități integrate de edificare și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii din România.

Se cuvine menționat și faptul că în ultima perioadă de timp s-au desfășurat atât în țara noastră, cât și peste hotare, mai multe reuniuni tehnico-economice pe diferite teme de actualitate pentru îmbunătățirea mediului de afaceri și

consolidarea întreprinderilor mici și mijlocii. în acest context, s-a adunat un bogat și valoros material documentar de specialitate, care m-am gândit că poate să fie util unor grupuri țintă, formate din persoane care doresc să-și dezvolte și să-și consolideze aptitudinile antreprenoriale.

„Este o realitate faptul că, pe plan mondial, în peste patruzeci de țări, mai ales în curs de dezvoltare sau tranziție, în mod deosebit din Asia și America Latină, se desfășoară cu succes Programul internațional EMPETREC, specific pentru selecționarea antreprenorilor și dezvoltarea spiritului antreprenorial, în condițiile concrete ale economiei de piață. După cum se cunoaște, România este prima și, până în prezent, singura țară din Europa, în care Programul internațional EMPETREC a demarat în anul 2002, pe Baza Hotărârii Guvernului 1240/2001. Recent, printr-un ordin al Președintelui Agenției Naționale pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație, a fost numită o nouă echipă de conducere a programului EMPETREC ROMANIA, care sper că va dezvolta anumite rezultate pozitive obținute de echipa precedentă și mai ales va reuși să recupereze unele posibile rămăneri în urmă, asigurând în totalitate implementarea corespunzătoare a tuturor obiectivelor actuale și de perspectivă, care sunt stabilite pentru activitatea programului CENTRULUI EMPETREC din ROMÂNIA.

Lansarea acestei cărți a avut loc în ziua de joi 3 iunie 2004, cu ocazia Conferinței «**Impactul aderării asupra întreprinderilor Mici și Mijlocii**», ca un semnal pozitiv pe care Agenția Națională pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație dorește să-l transmită cititorilor, în sensul unei continue perfecționări a pregătirii profesionale a tuturor celor care, bazați pe spirit antreprenorial, se străduiesc să desfășoare cu succes diferite activități antreprenoriale.

Folosesc acest prilej pentru a mulțumi fiecăruia dintre autori, coautori și colaboratori din cadrul echipei redacționale a acestei cărți, coordonate de către subsemnatul, precum și acelor specialiști de înalt prestigiu profesional, ale căror lucrări de specialitate au fost citate și prelucrate în cuprinsul acestei cărți, conform nominalizărilor efectuate.

La fel ca în cazul celorlalte două cărți anterioare, ne adresăm cu toată încrederea morală și profesională, către toți cititorii noștri, pe care îi rugăm în mod colegial să ne trimită observațiile, propunerile și sugestiile lor și îi asigurăm că suntem hotărâți să ținem cont de ele în perfecționarea activității noastre, precum și pentru o eventuală viitoare ediție, în care este posibil să reunim

principalele aspecte ale celor trei cărți într-o nouă sistematizare, utilă pentru progresul și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii din țara noastră.

Eugen Ovidiu CHIROVICI
Președinte al Agenției Naționale pentru
Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie

*

* *

„Propunerea care mi s-a făcut de a scrie **INTRODUCEREA** la această carte cu titlul «CULTURA ANTREPRENORIALĂ DIN PERSPECTIVA PROGRAMULUI U.N.C.TA.D./EMPRETEC - ROMÂNIA», realizată sub coordonarea **Excelenței Sale Domnul Eugen Ovidiu CHIROVICI, analist economic și Președinte al Agenției Naționale pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie**, este pentru mine deosebit de onorantă, deoarece îmi oferă prilejul oficial de a sublinia cu spirit academic nivelul foarte înalt la care fiecare din autori, coautori și colaboratori a reușit să realizeze, într-un timp foarte scurt, o nouă carte cu tematică prioritară în contextul dezvoltării IMM-urilor din România pe baze manageriale moderne.

Despre Programul internațional EMPRETEC și mai ales despre implementarea lui în România, această carte cuprinde, pentru prima dată în literatura de specialitate, numeroase și valoroase informații utile pentru toți cei care doresc să-și facă o solidă **cultură antreprenorială**, prin **educație antreprenorială** permanentă, care să le permită exteriorizarea cu succes a **spiritului antreprenorial** înăscut sau dobândit.

Trebuie să recunosc în mod obiectiv și fundamentat deontologic, locul important și rolul favorabil al mai multor Simpozioane, Conferințe și Ateliere de Lucru care s-au desfășurat atât în țara noastră, cât și în străinătate, în ultimele două luni, astfel încât am avut privilegiul de a cunoaște direct și comparativ cele mai semnificative aspecte ale **proprietății intelectuale** și ale **culturii antreprenoriale**, ambele puse cu pasiune, talent și competență în slujba progresului și dezvoltării IMM-urilor. Am avut, de asemenea, mai multe ocazii de a constata efectiv utilitatea **Protocoalelor încheiate de conducerea Agenției Naționale pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie** cu diferiți parteneri credibili în activitatea comună de relansare durabilă a unui mediu favorabil de afaceri în România...”

Prof. univ. dr. ing. ec. h.c. Alexandru BOGDAN
Membru corespondent al Academiei Române

O altă publicație editată sub conducerea ANIMMC a fost și aceea care omagia personalitatea savantului american de origine română Joseph Moses JURAN (născut la 24 decembrie 1904 la Brăila) cu prilejul sărbătoririi centenarului acestuia.

Cartea „BAZELE MANAGEMENTULUI CALITĂȚII ȘI AL COMPETITIVITĂȚII ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII DIN ROMÂNIA: CONCEPTE - STRATEGII - ACȚIUNI (Editura ECA, București, 2004, ISBN 973-86370-7-4, Anexa 7, a fost lansată la sediul ANIMMC în cadrul Simpozionului cu tema „**Managementul calității în activitatea întreprinderilor mici și mijlocii**”. Simpozionul a fost organizat de ANIMMC în colaborare cu Facultatea de Ingineria și Managementul Sistemelor Tehnologice a Universității Politehnice din București, cu Institutul pentru Cercetări Tehnologice în Construcția de Mașini (ICTCM) și cu Institutul Național pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (INIMM).

Prefața lucrării a fost scrisă de academician Eugen SIMION, Președintele Academiei Române:

*„Am primit cu reală bucurie invitația de a scrie Prefață la această carte despre **«Bazele managementului calității și al competitivității în întreprinderi mici și mijlocii din România»** dedicată aniversării centenarului nașterii savantului american de origine română Dr. Joseph Moses JURAN membru de onoare al Academiei Române și fondatorul managementului calității. De asemenea, este un prilej de satisfacție morală și profesională, faptul că această carte se lansează cu prilejul Adunării festive a Academiei Române care se va desfășura în 10 decembrie 2004.*

Pentru această remarcabilă aniversare am avut dorința de a citi și cunoaște câteva aspecte de referință din viața și opera Dr. Joseph Moses JURAN și trebuie să mărturisesc că am încercat - și cred că am reușit cel puțin parțial - să înțeleg câteva din semnificațiile multiple ale conceptului referitor la sistemul de management al calității. Altfel spus, am aflat pe bază de rigurozitate științifică care sunt „secretele” lucrului bine făcut, respectiv ale unei adevărate culturi naționale și internaționale despre calitate. Academia Română ca cel mai înalt for de cultură a românilor de pretutindeni, este prin natura și obiectivele ei fundamentale, atașată ireversibil de cerințele calității și al excelenței în cercetarea științifică și în proiectele ei perene.

De aceea felicit colectivul coordonat de domnul Eugen Ovidiu CHIROVICI, pentru această nouă apariție editorială, care prin calitatea autorilor, coautorilor și colaboratorilor, consider că are asigurat un loc meritat în peisajul literaturii științifice românești.”

Acad **Eugen SIMION**
Președintele Academiei Române